



Tips til utvikling av ledermiljøet i gruppa - Lederteningen

Et godt ledermiljø kan være så mangt og det er viktig å være oppmerksom på at de enkelte lederne kan ha svært ulike forventninger til lokalt ledermiljø og det å være speiderleder. Noen speiderledere er 17 år – andre er 40 år. Noen har speiding som livsstil – for andre er speiding kun en av mange fritidsaktiviteter i løpet av en hektisk uke. Det er viktig å ta seg tid til å avklare disse forventningene før man setter i gang med å bygge et godt ledermiljø.

Et godt ledermiljø vil gi positive ringvirkninger på resten av speiderarbeidet som foregår i gruppa. Ved å finne frem til et felles syn på ledermiljø i gruppa og fokusere på hver enkelts ansvar, tror vi at ledermiljøet vil bli styrket. Å bygge et ledermiljø er ikke gjort på en kveld eller en helg. Gruppeleder eller en annen i gruppa bør ha ansvaret for å drive miljøarbeidet videre. Det finnes støttespillere i nabogrupper, kretsstyret og ledertrenerpatroljer.

Mål for «lederteningen»

Målet for lederteningen er skape bedre motivasjon for å drive det daglige speiderarbeidet.

Man kan starte en positiv prosess i gruppa ved å:

1. gjennomføre en spennende og utradisjonell aktivitet i fellesskap,
2. bli enige om hva slags miljø man ønsker i gruppa,
3. finne aktiviteter som kan bidra til positivt ledermiljø og
4. bli enige om neste ledersamling

Målgrupper

«Lederteningen» er tenkt å kunne brukes på alle ledernivåer i gruppa, både enhetsledere, nye ledere (for eksempel speiderforeldre) og gamle ledere. Målet er først og fremst å lage et felles godt ledermiljø innad i gruppa. Hvem og hvor mange som bør delta på kurset avhenger av den enkelte gruppa, men gruppeleder bør ha ansvaret og ta initiativ til igangsetting av kurset.

Del 1 – Motivasjon og bli kjent

Hensikten med denne delen er at lederne i gruppa skal bli bedre kjent med hverandre og gjøre noe sosialt i fellesskap. Det er viktig å tenke gjennom hva slags aktivitet du vil gruppas ledere skal være med på. Trenger gruppa fellesskap rundt speideraktiviteter eller trengs det aktivitet av en annen karakter? Det viktigste her er at ALLE i gruppa har det gøy og ser utfordringen i å gjøre noe annerledes sammen med lederkollegaer. Alle må motiveres til å ta utfordringen og bli med. Hensikten er at alle får jobbe seg sammen og kjenne samholdet i det å ha felles opplevelser.

Bruk patroljesystemet som eksempel på hva vi ønsker å oppnå gjennom samhold, samhandling, ledelse, motivasjon, mestring osv. Forslag til aktiviteter, se under del 2 «Gjennomføring, metoder og rammer».

Del 2 – Bygging av ledermiljøet

Gjennom denne delen skal alle gruppas ledere få forståelse for hva som skal til for å få et bedre/styrket ledermiljø i gruppa. Ta tid til refleksjon og analyse innimellom aktivitetene. Dette kan f.eks. gjøres ved at lederne setter seg to-og-to, tar en pause i aktiviteten eller tar tenkepause hver for seg. Gjennom grunntreningen er mange av disse metodene brukt. Husk at potensialet ligger i ledergruppa. Ved veiledning kan det komme fram ideer og muligheter som kan være med og bygge ledermiljøet videre. Gruppa med ledere skal her bli enig om hva et godt ledermiljø er og få forståelse for at alle har ansvar for å bidra.



Uansett hva dere bestemmer dere for å gjøre av aktiviteter eller utfordringer så er det viktig at dere setter av GOD TID (minst 1 time) til å snakke sammen om hva dere mener er et godt ledermiljø og hvordan dere vil legge forholdene til rette for at det ledermiljøet dere har, kan bli enda bedre.

TIPS:

Ved overgangen mellom aktiviteten og pratingen kan det være lurt å skifte miljø.

For eksempel å gå fra en spennende grottetur eller ekskursjon til en fredelig prat rundt et bål i skumringen med noe og drikke og spise på.

Aktuelle spørsmål som kan få i gang praten i lederteamet kan være:

- Hva mener jeg med et godt ledermiljø?
- Hva skal til for at jeg skal trives i ledermiljøet i gruppa/enheten?
- Hva kan jeg gjøre for å bedre ledermiljøet i gruppa/enheten?

Det er best å prøve å unngå fine ord om hvordan en skal drive ledermiljøet, og etter at samlingen er ferdig, så er allting glemt. Hold nivået på diskusjonen på det nivået som passer for gruppas drift. En ide for idémyldring om et tema eller til spørsmålene ovenfor er myldring på gule lapper med påfølgende plenumsdiskusjon. Til slutt planlegges neste ledersamling. Dato og arrangør/ansvarlig avtales før NOEN går. Dersom det er mulig må det settes inn i terminlisten.

Gjennomføring, metoder og rammer

1. Samlingen gjennomføres i den enkelte gruppe. Eventuelt med to eller flere nabogrupper der det kun er 1-2 ledere i hver gruppe. Så mange som mulig av lederne, aktive og passive, bør delta. Kanskje kan potensielle (nye) ledere inviteres til å være med?

2. Gruppeleder eller en annen ressursperson i gruppa tar ansvar for å gjennomføre samlingen med utgangspunkt i de momentene som er nærmere beskrevet i del 1 og 2. En god ide kan være å bruke en fra ledertrenermiljøet i kretsen til å komme med tips og ideer til gjennomføringen av samlingen. I noen tilfeller kan det være praktisk at kretsstyret tar ansvar for oppstarten.

3. Gruppa bestemmer seg for hvor mye tid dere vil/kan sette av til en slik samling; en kveld, en dag eller en helg (en kort helg?). Det er viktig å respektere at ikke alle kan eller vil bruke like mye tid på speiding. Det er bedre med en kveld der alle deltar enn en helg der bare 1/3 av lederne i gruppa er med.

4. Alt etter hvor mye tid dere har til rådighet, bestemmes hva som skal være ytre ramme for samlingen. Her er det nesten bare fantasien som begrenser, men tenk på målet med samlingen, og tenk praktisk. Dette må tilpasses lokale forhold, behov, interesser og ønsker. Hensikten er jo å bli bedre kjent med hverandre og få en felles opplevelse – så HVA dere gjør er av underordnet betydning. Løsning av en praktisk oppgave som krever samarbeid, er en god måte å spleise folk på.

5. Her kommer noen forslag for å sette fantasien i sving:

- Grottetur
- Båttur
- Fisketur
- Kanefart
- Ski/snøaktiviteter (bygge skilekanlegg?)
- Bedriftsbesøk
- Tur til lokale kulturminner (gjerne med guide)
- Bowling
- Svømming
- Revy/teater/konsert
- Restaurantbesøk/grillkveld



6. Bruk patruljen som ramme og etabler en patrulje for alle lederne. Lag egne særpreg, gi patruljen et navn, bygg egen identitet, ha egne seremonier. Det finnes mange aktiviteter og tips til dette i Norges speiderforbunds førerpatruljetrening.

7. Bruk seremonier og tradisjoner i ledergruppa på samme måte som vi gjør det med speiderne. Det viktige er at gruppa som helhet finner en måte å organisere seg på som passer alle, og som gjør at dette er noe man vil bruke tid og ressurser på.

8. Har man mange nok ledere i gruppa kan gruppearbeid være en arbeidsform for denne delen av «lederteningen», med felles oppsummering til slutt. Andre måter å gjøre dette på kan for eksempel være en rundløype eller leirbålsprat.

Materiell

Denne «Lederteningen» trenger kun det materiellet som du planlegger det til. Men husk at innlagte overraskelser underveis i en samling med ledere gir et lite ekstra løft. For eksempel: Kaffe, kaker, sanger, opplesninger e.l. Det er viktig å ikke røpe for mye av et program, la det være litt hemmelig. Men husk å informere om hva som trengs av klær, utstyr osv. for samlingene. Da kan du kanskje unngå at fine opplevelser blir dårlige minner fordi ingen klarte å holde seg varme. Ha lett tilgjengelig noe å notere på og med. Tenk etter om du har bruk for: Post-it-lapper, notisbøker, halvårsplan for gruppa, kurstilbud fra krets/korps, tusjer, flip-over, sitteunderlag, spesielt utstyr osv.

Plassering/sted

Det er viktig at dette ikke blir noe kurs i ledermiljø, men en aktivitet som gjør at dere setter i gang tankeprosesser og etableringen av et godt ledermiljø. Dette er et opplegg for å få gruppas ledere, passive og aktive, til å treffes. Ved å utrette noe sammen, legges grunnlaget for felles arbeid også i speidergruppa. Legg møtene til andre steder enn de lokaler og omgivelser hvor man til daglig omgås i speidersammenhenger. Det er viktig å få med alle, og at alle er tenkt på i planleggingen. Bli noen utelukket er noe av hensikten med «Lederteningen» borte.

For den som planlegger denne samlingen er det viktig å ha øyne og ører åpne for hva som skjer i nærområdet. Det er også mulig å forhøre seg om andre grupper i kretsen har prøvd noe liknende for å få noen tips på veien.

Tips og litteratur

TIPS for IDEER kan være:

- Turistinformasjoner
- Kjente lokalhistorikere
- Internett
- Gamle speiderblader
- Diverse brosjyrer
- Andre speidergruppers hytter
- Kjente ved bedrifter

Litteratur:

Lederboka: <https://speidersport.no/>

Tips til samtale:

1. Felles ønsker.

Til utgangspunkt for samtale om hva vi mener med et godt ledermiljø, kan tegningen med den gamle/unge damen eller lignende brukes. Kopier og del ut. Spør hva den enkelte ser. Ser du den



gamle damen eller den unge? Hva må til for at alle skal se begge to? Hva må til for at alle skal ha de samme ønskene for et godt ledermiljø?

(Et slikt bilde kan du finne på Internett for eksempel, de finnes i mange ulike varianter.)

2. Bestemors lov: «Grip andre i å gjøre noe bra – og fortell dem det.»

Hvordan kan denne loven legges til grunn for ledermiljøet i gruppa?

Hvordan kan vurdering gjøres kjærlig, konstruktiv og konkret?

3. Prioriteringsøvelse.

Du har nettopp flyttet til et nytt sted. Siden du har vært speider og speiderleder i flere år, har du allerede oppsøkt nærmeste speidergruppe. Her blir du overtalt til å ta over som troppsleder. Før sommeren var det 45 speidere i troppen, men kun en leder.

Av «den gode fe» får du oppfylt tre ønsker.

Prioriter rekkefølgen nedenfor:

- _____ Leir og turutstyr for tre patruljer
- _____ To foreldre som sier de kan hjelpe til
- _____ Ferdig terminliste for kretsen og gruppa
- _____ En veldrevet flokk med god tilstrømning
- _____ To aktive peffer
- _____ En aktiv foreldreforening
- _____ Tilbud fra kretsen om ledertreningen
- _____ Gode forhold for aktivt friluftsliv
- _____ God økonomi i gruppa
- _____ Aktive ledertrenere i kretsen

4. Den lille gruppa.

I speiderarbeidet har vi patruljen som utgangspunkt for organisering av virksomheten. Samtal om hva som skal til for å skape en sterk patrulje. Er det elementer som ødelegger samhold og samarbeid i patruljen? Hvilke av disse punktene er viktige for oppbyggingen av ledergruppa?

5. Lederskifte.

Avtal med patruljeførerne at på en tur, et møte, et rebusløp e.l. skal det være lederskifte. Peffene blir ledere og lederne danner patrulje og er speidere. Peffene må få god nok tid til forberedelser. Bruk en ledersamling etterpå til å gå igjennom det som skjedde og de bemerkninger som kom. Bruk dette som utgangspunkt for samtale rundt hva ledelse er.

6. Verdier.

Speiderbevegelsen har St. Georg som forbilde. Riddertiden er over, men sagnet om den djerve ridderen fortelles ennå og 23. april er en merkedag for speidere. Hvilke verdier symboliserer St. Georg i dag? Samtalen rundt dette kan kanskje ende opp i et innslag på en Scouts own.

7. Temakveld: Livskvalitet

Ha en kveld med tema om livskvalitet. La hver leder forberede sin del som kan vise hva livskvalitet er. Noen tar ansvar for rammene, andre for innholdet. Kan noe av det dere gjør, gjennomføres sammen med speidere eller rovere?